

România Liberă

ORGAN AL GRUPĂRII «ROMANIA LIBERĂ»

MAI 1988

ANUL I, NR. 2

OPINIE

385 de refugiați, la Budapesta,

Transilvania

CER

SĂ ÎNCETEZE DEMOLAREA SATELOR DIN ROMÂNIA!

Excelenței Sale, domnul Nicolae Vereș,
ambasadorul României la Budapesta,

Comunitatea refugiaților din România, aflată pe teritoriul
Ungariei, află cu stupeoare și revoltă că planurile de sistemati-
zarea a teritoriului țării au devenit operaționale.

Punerea lor în aplicare constituie o gravă eroare și deno-
tă un profund dispreț față de poporul României, ce-și vede pe-
riclitată, în felul acesta, clasa țărănească, cu implicații poli-
tice, economice, sociale și culturale grave și greu de evaluat
la scara întregii țări.

Măsura provoacă răni și suferințe inutile sutelor de mii
de țărani vizați, condamnați la pauperizare și instrăinare
prin pierderea gospodăriilor, bisericilor și cimitirelor lor.

Exilul și strămutarea noastră a fost voluntară, dar tot ne
provoacă suferințe considerabile. A strămuta însă mase întregi,
cărora nici prin gând nu le trece să-și părăsească satele, pe
care le-au apărut și reedificat, generații de-a rândul, după fi-
ecare năvălire sau război, este o crimă de neiertat.

Cerem să se pună capăt demolării satelor în România!

Protestăm vehement împotriva acestei noi samavolnicii, care
violentează sufletul și ființa poporului din România, și cerem
sprijinul întregii comunități internaționale pentru a ne ajuta
să punem capăt acestei siluri.

Budapesta, la 26 mai
1988

FEHÉLVIRŐS
AZ ELKÜLTETÉSEK MEGYERŐSÍTÉSÉRE
Kérlek, hogy 1988. június 22-án III. órákor találjék
személyesen rendez Budapesten.
A konferencián az elköltöztetett romániai magyar német
közösségek és a leromboltakról keltett magyar, nemzet-
román felvétel adatait közöljük.
A találkozó helye: a Hosszok tere 6. (Millenniumi em-
lékműnél) 1022.
Gyorsítva vagy írásközléssel felvétel.
És a végképp a nemzetközi szervezetek
Erdélyi német magyarországi fegyveres szervezetek

In cea mai cumplită izolare ne
cufundă acel popor care nu vorbește
decît o singură limbă, și are o sin-
gură sursă de informare, lipsindu-i
deci posibilitatea de comparare și
verificare a "adevărurilor" aflate.
Aici, în acest punct critic se gă-
sește poporul român căci, dacă unii
mai vorbim și o a doua sau a treia
limbă, sursele de informare, altele
decît cele oficiale, ne sînt strict
oprite sau discreditate, totul redu-
cîndu-se deci la varianta oficială
de știre, informație, artă cultă sau
populară. În aceste condiții, rîmîn
două alternative: să crezi totul sau
nimic din ceea ce auzi sau citești.
În ceea ce-ți privește, românii sînt
azi inclinați spre cel mai profund
scepticism. Propaganda și pseudosti-
ințele ultimilor patruzeci de ani
ne-au obișnuit într-atît cu falsul
și minciuna sfruntată, încît presu-
punem aceste vicii inerente orică-
rei surse de informare. Așa dar, mint
și ungerii, minte și Europa Liberă,
mint cu toții, iar oamenii se balz-
cesc într-o mociră propagandistică
fadă, puturoasă și înșelătoare.

Iată că Bucureștii acuză Buda-
pesta de amestec în treburile noas-
tre interne și de un irelevant ab-
bia voalat.

De ce? Pentru că a înrîmînit să
tipărească, sub auspiciile Academiei,
încă o "lucrare dușmanoasă la adresa
țării noastre.

Care anume? Simplu, "Istoria Ar-
dealului", în trei volume, lucrare
din care nu știu sigur dacă există
zece exemplare în toată țara.

Ce tot au ungerii cu Transilva-
nia noastră?!! Se exclama la Bucu-
rești și, înainte de a fi citit cine-
va din scoarță în scoarță cele
trei volume, primul istoric al țării,
Nicolae Ceaușescu, întinde un deget
acuzator spre vecinii noștri. O face
personal, nu pentru că ar cunoaște
maghiara și ar fi citit cele trei
tomuri, ci pentru că i se pare abu-
ziv amestecul maghiar în "Istoria
noastră internă", domeniu rezervat
politicii ceaușiste.

Se uită că timp de opt sute de
ani Transilvania s-a aflat în zona
de influență maghiară, a fost locu-
ită și de o minoritate maghiară, care
a dat Ungariei figuri ilustre de
cîrturari, eroi și regi. A face isto-
ria ungerilor fără Ardeal, pentru
că așa vrea domnul Ceaușescu, este
tot una cu a face istoria României
fără Moldova și Ardeal. Că provinci-
a respectivă a fost sute de ani sub
influența maghiară este un fapt isto-
ric tot atît de adevărat ca și a-
cela că restul provinciilor din Ro-
mania de azi au cunoscut dominația
turcească, al cărei profus pare a fi
însăși familia Ceaușescu.

Atunci, hai să concedem că un-
gerii au dreptul să-și scrie propria
istorie referindu-se la Ardeal, după
cum noi avem dreptul să ne scriem
istoria fără complexe și reținerile
vinovate vis à vis de Basarabia, cu
atît mai mult cu cît acolo și azi
moldovenii sînt majoritari. Cîi po-
ate nu sîntem de acord ca și ei sînt
frații noștri?! Sau poate ne irrită
faptul că nu inspirăm ungerilor a-
lta teamă, ca nouă sovieticii?

Și atunci le spunem irelevantii!
Admițînd irelevantul maghiar, sîntem
curioși, pe ce se întenciază ei?
Care sînt argumentele ce amenință
frontierele de apus ale țării de ne
speriem, ca vinovații, la fiecare pî-
rere sau publicație venind din Un-
garia?

Dreptul primului scut? Dar acca-
ta este un reflex al junglei, împotriva
de inoperant și irrelevant, vi-
torul operînd continuu aproximări
succesive ale adevărului istoric.

continuare în pag. 2

Politica este jocul intereselor sociale, nu a
celor individuale.

Românul, tot român! Uitînd ce înseamnă liber-
tatea de gîndire și de exprimare, sfîrșește prin
a vedea, în orice manifestare politică, o minciună,
sau reclamă personală, dacă nu o posibilă tram-
bulină de realizare în viață. A uitat să se con-
frunte sau să combată. Vede în orice partid sau
mişcare niște obstacole imuabile, pervers create
și plasate, acolo unde sînt, pentru a incomoda
mişcarea anarhică a indivizilor, porniți la satia-
facerea criteriilor personale de reușită în via-
ță. După treizeci de ani de colectivism a uitat
pînă și camaraderia, tovărășia de drum pentru a
nu mai vorbi de o solidaritate mai largă. Este cu
atît mai paradoxal cu cît niciodată pînă acum nu
a existat un consens mai larg decît cel actual,
vizînd necesitatea înlăturării dictatorului Ceau-
șescu.

În România, comuniștii au fost ultimii care
au gîndit și acționat minți de un ideal social.
Un ideal care li se părea fericit. Dar social, nu
individual! Cum s-au instăpînit pe țară, este o
altă poveste, pe care nu are rost să o prefirăm
aici. Pentru faptul că au gîndit acțiunea lor la
cără mare, cu convingere și nu au ezitat să fo-
losească toate mijloacele care-i puteau apropia
de țel, merită totuși temuți și respectați.

Ca deosebire uriașă: o mie de oameni reușesc
să pună mina pe țară dar o țară întreagă, patru-
zeci de ani mai tîrziu, nu știe pune mina pe un
om! De fapt, este tot meritul lor, căci au adus cu
ei hoosul, prăbușirea națiunii la stadiul unor
milioane de indivizi și familii turmentate, avînd
frica în oase.

Interzisă fiind orice asociație sau organiza-
ție socială, dacă aceasta nu servea intereselor de-
venite sacrosancte ale partidului unic, "făuritor",
"bold și far de înțelepciune", interesele unor
grupuri, pături sau clase sociale întregi s-au
văzut stigmatizate și reprimite cu toată cruzi-
mea. În aceste condiții viața devine simplă tre-
cere, simplă existență căci nu mai ai de ales
între doua alternative, cel puțin, una mai con-
venabilă ca cealaltă. Omul are de hotărît între
a exista, făcînd jocul partidului unic, sau nein-
comodîndu-l, și a nu exista, mai mult de citova
sile, luni sau ani, opunîndu-se, concurînd, sau
băgînd oarecum oblic cu linia politică admisă și
impusă în stat.

Dacă cel puțin partidul unic ar fi un soi de
sfat al bătrînilor, după modelul societăților în
care Ceaușescu face vizite de lucru și de pri-
etenie în ultimii ani... Moștenind însă structu-
rile organizatorice cazone impuse de viața poli-
tică de catacombe, P.C.R. nu a știut să schimbe
uniforma și cizmele, și continuă azi să aibă
un comandant, care decide și ordonă, iar supușii ex-
cută, sau, în limbaj democratic, căci partidul are
acest complex de legitimitate, "aprobă și pornește
la lucru!"

Un viciu inerent: pretinzîndu-se reprezentan-
tul legitim al clasei muncitoare, partidul a
promovat pe criteriul "dosarului de cadre" solid,
muncitori și țărani cu origini sănătoase și con-
vingeri de nestrămutat. Intelectualii erau, și au
rămăsi, dubioși și nesiguri. Aceștia aveau deprin-
derea de a gîndi și puteau lua în serios demo-
crația noului partid, punînd bețe în roata isto-
rii hotărîte de cizmari, cazangii și croitorese
foștii exploatați din vechiul regim. Dacă Marx
Engels și-ar fi oferit adeziunea la acest par-
tid, ar fi fost categoric respinși: ținută neîn-
rijită și origini nesănătoase!

Admiși și promovați pe criterii atît de alene,
partidul și al țării conduse de el nu
a avut greu de ghicit. Surprinzător e doar faptul
că au fost necesari patruzeci de ani pentru a fi
pe acord tot românul asupra acestui punct, inclu-
iv milioanele de membrii de partid recrutați cu
scandal, sau din interese individuale meschine, în
aceși dorință secretă de legitimizare ce maci-
nă firea scrupuloasă a conducătorilor de azi ai
României.

PS. 2

Reproducem alăturat unul
din zecile de mii de trac-
te răspindite în Budapesta
și care cheamă localnicii
la o demonstrație de pro-
test, împotriva demolării
satele din România, în da-
ta de 27 iunie, orele 18.
Vom fi împreună cu ei!

continuare din pag.1

OPINIE

In acest răstimp a crescut o noua generație, emascuțată politic și intelectual, o generație care a uitat ce înseamnă cuvântul și gândul liber, greva, protestul în masă, ca forme de corectare populară a unor tendințe sau hotărâri greșite, luate la întâmplare, sau din capriciile personale ale conducătorului, în numele partidului unic și "clarvăzător".

pot face pe patrioții fără nici o teamă. Până câpătă azilul politic, sint smei! Apoi, cei mai multi se vor ghiftui cu crenvurgți și bere, vor mima flegma americană și pedanteria germană, iar idealul lor va fi "invirteala" și dizolvarea cât mai rapidă și totală în masa anglo, franco, germanofonă.

fără margini. Iată, după șaptezeci de ani, apare Gorbaciov în U.R.S.S. și lumea se trezește din apatie. Toți speră, evident, mai mult decât poate el oferi. Dar speranța este tămăduitoare. Omul este încă tânăr și apoi, dacă apucă să conducă destul timp, iar noi i-o dorim sincer, pentru a primeni structurile și gândirea sovietică sclerозate, s-ar putea să urmeze un altui tot așa, sau mai bun chiar!

C. Roșca

continuare din pag.1

Transilvania Marecel Maniu

Indiferent cine a sosit sau a rămas continuu în acel spațiu, nu această prezență intenționează drepturile românilor la granițele lor de apus. Consecvent acestei logici, America ar trebui să fie astăzi a picilor roșii, a fenicienilor, vikingilor...

Pg. 1196, tabel privind componența etnico-națională a Marelui Voevodat de Transilvania, în baza recensămintelor și evaluărilor confesionale, respectiv în baza recensământului din 1850/51.

Table with 8 columns: Anul, Români, Maghiari, Germani, Țigani, Evrei, Alții, Total, Populație nr. total. Rows for years 1766, 1773, 1786, 1794, 1844, 1850/51.

* din acest an dispunem de două rinduri de date
** 3-4% din aceștia sînt sași, respectiv germani
*** 3-4% din aceștia sînt maghiari

Citatul care urmează, comentează tabelul cu atita obiectivitate încît, dușmanilor ignoranți din România, a-utorul își adaugă alți dușmani, dintre nostalgicii platonici ai Marii Ungarii și care, aseneni lui Ceaușescu, confundă legendele și propriile dorințe cu realitatea istorică.

tismul maghiar și de ce această lucrare este atit de hultă și insultată în România. Ce-i mai tragic, e faptul că nimeni, din cei care atacă lucrarea, nu o posedă, și deci, vorbesc ca babele la uluci, discreditînd reputația cercetării științifice românești.

milarea și persecuția. Asimilarea unei minorități nu se remarcă neapărat prin siluirea și amenințări. Ea începe acolo unde minoritarul se simte avantajat să devină majoritar. Cînd însă reduci numărul școlilor și publicațiilor, desființezi radioul și televiziunea în limba minoritarilor, obstrucționezi șansele de formare și promovare profesională, culminează cu interdicția de a mai pronunța și scrie numele proprii ungurești pentru localități cunoscute de secole sub două sau chiar trei nume, după numirul etnilor ce le locuiau, dovada asimilării forțate nu mai trebuie făcută. Este evidentă ca lumina zilei!

Ar fi multe de spus despre criza de identitate a românilor, despre asimilarea și persecutarea minorităților, despre cauze și consecințe. Pentru a nu ne repeta, vă propunem să completăm dosarul cu o scrisoare foarte documentată, adresată Europei Libere, pe care ne permitem să o reproducem din solidaritate și respect pentru omnia, sirzul și sinceritatea autorului.

FLASH

Una din figurile celebre ale refugiuului românesc din Ungaria, tînărul Valentin David, a fost, după aproape o lună de cercetări la militia maghiară, trimis înapoi în România, unde se găsește în libertate!

sistemizarea teritoriului:

- Vă rog să raportați Comandamentului Suprem că, fără ajutorul aviației, nu vom putea birui în timp, cu

continuare din pag.4

An putea înșira zile întregi problemele ridicată în anii 70 de membrii Biroului.

Nu e de mirare că acești oameni au devenit incozoni regimului.

Un regim întelept s-ar fi folosit din plin de ei. Aveau trecere, prestigiu, "suprafață", cumonșteau bine problema națională, își cunoșteau bine semenii, ar fi știut să contribuie la atenuarea tensiunilor inutile, la prevenirea unor abuzuri și plingeri și doleanțe.

Incetul cu incetul, regimul a pierdut întreaga echipă de "intermedieri"; intelectualii maghiari, funcționarii superiori de partid și de stat maghiari, care se bucurau de o arecare prestigiu în ochii masei...

Consiliul Oamenilor Muncii de Naționalitate Maghiară, respectiv Germană a fost redus la un oficiu postal de transmis telegrame de felicitare.

Manualul de literatura maghiară pentru clasa a XII-a a fost tipărit în 1982, în 362 de pagini.

Nu se mai pot da examenele de admitere în facultăți în limbile naționalităților... deși aceasta prevedea a fost legiferată.

Institutul de studii politice și de studiere a problemei naționale, care de altfel n-a studiat niciodată problema națională, s-a multiplicat doar să-și dea numele cînd trebuiau să apară urgent niște broșuri de propagandă...

Producția editorială în limba maghiară a scăzut sub cifra care reprezintă o carte pe cap de locuitor /maghiar/ pe an...

Tirajul revistei "Utunk", în anii 60-70 de 12000 de exemplare, nu mai atinge astăzi nici tirajul de 4000 de exemplare.

Piese din repertoriul clasic și contemporan maghiar au fost interzise. "Tragedia omului" de Madach -piesa cunoscută și publicului românesc datorită excelenței traducerii realizate de Goga, nu poate fi jucată.

Ansamblul folcloric din Tg. Mureș -pe vremuri faimosul Ansamblu Seculesc de Stat- și-a pierdut funcția și caracterul pentru care a fost înființat: culegerea, prelucrarea și promovarea folclorului secuiesc...

Drept urmare a demolării treptate a învățămîntului superior în limba maghiară, apoi a interzicerii examenului de admitere în limba maghiară, cît și în urma presiunilor, numărul elevilor maghiari din învățămîntul mediu, care studiază în limba maternă, este în continuă descădere.

Odinioara nazismul a introdus "numerus clausus" -ca principiu în stabilirea componenței naționale a studenților. În esența se urmărea ca numărul studenților de origine evreiască să nu depășească procentajul populației evreiești.

Starea de spirit a populației maghiare este din ce în ce mai apăsătoare. Agravarea procesului a început după 1956. Și a început cu sinuciderea. Nu mă refer la studenții maghiari care s-au sinucis în pușcăria, nemi suportind tortura...

Doșnay, Benokos Szilagy. De la moartea lui s-au împlinit, la 2 noiembrie, zece ani. S-a sinucis soția lui soție, excelența poetă care a fost Gizella Horvay.

Nu știu, în ce măsură noi, românii, sîntem în general în stare să înțelegem. Ei au pierdut orice speranță, dar nu pentru că ei știu din capul locului, că odrasla lor, oricît de dotat, capabil și talentat ar fi...

Doșnay, Benokos Szilagy. De la moartea lui s-au împlinit, la 2 noiembrie, zece ani. S-a sinucis soția lui soție, excelența poetă care a fost Gizella Horvay.

Doșnay, Benokos Szilagy. De la moartea lui s-au împlinit, la 2 noiembrie, zece ani. S-a sinucis soția lui soție, excelența poetă care a fost Gizella Horvay.

Doșnay, Benokos Szilagy. De la moartea lui s-au împlinit, la 2 noiembrie, zece ani. S-a sinucis soția lui soție, excelența poetă care a fost Gizella Horvay.

Doșnay, Benokos Szilagy. De la moartea lui s-au împlinit, la 2 noiembrie, zece ani. S-a sinucis soția lui soție, excelența poetă care a fost Gizella Horvay.

tatele obținute la admiterea de elevii maghiari care și-au făcut studiile medii în limba maternă și rezultatele elevilor maghiari care au absolvit cursurile medii în limba română.

Numai că aceste adevăruri sînt strict cenzurate în România.

Memoriarul sînt disperată deci, pentru că își dau seama că întreaga tendință oficială de suprimare treptată a învățămîntului în limba maternă duce, dincolo de consecințele nefaste în domeniul identității naționale, al culturii și limbii naționale, la o frînare a dezvoltării intelectuale.

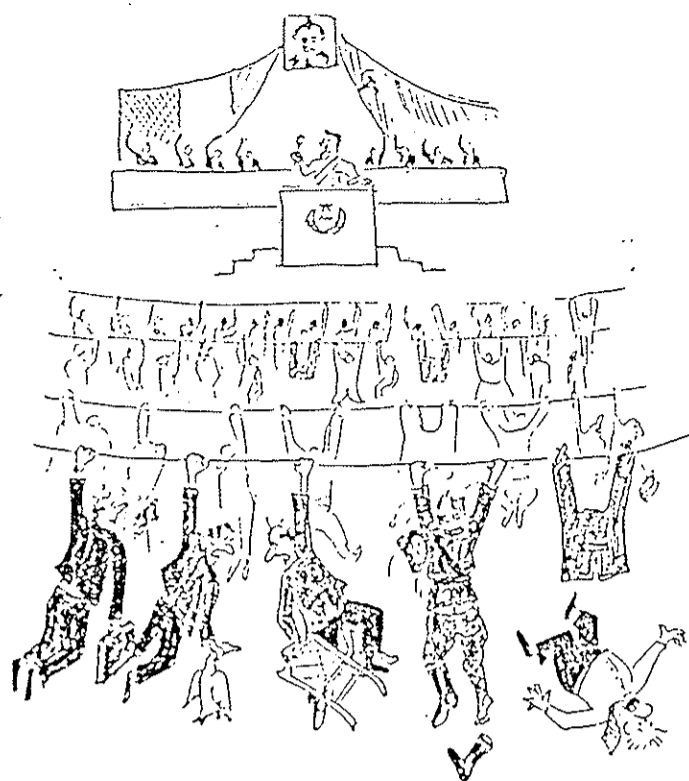
Tinerii a căror relație intimă cu propria lor limbă și cultură este destabilizată prin școală, a căror identitate națională devine incoherentă, labilă, devin ușor, și pe plan psihic și social, personalități labile contorsionate, caracterizate prin reacții impredictibile.

Cu valențele rupte, trăind o existență crispată, convulsivă, tentați să facă demonstrații de excoz de zel și extremism, ca orice reacțai, fără să se poată înregistra organic, afectiv, echilibrat, cu conștiința curată acești oameni nu reprezintă nici un câștig pentru națiunea română și pentru societatea de azi a României.

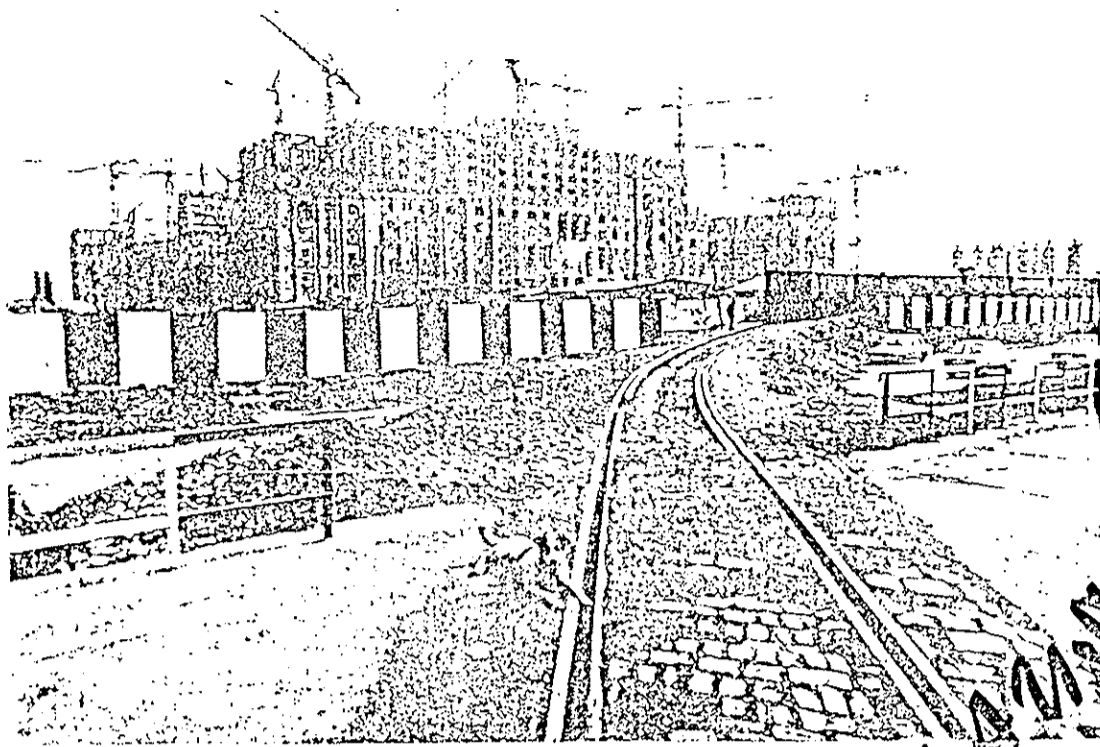
În 1912, Vasile Goldis a publicat /la Concordia Arad/ principala sa opera teoretică, intitulată Lespre problema națională. Ebranarea a fost scrisă în limba maghiară. Cele spune atunci de Goldis privind situația națiunii române din cadrul regatului ungar, sînt în cea mai mare măsură referitor la naționalitatea maghiară din regatul lui Ceaușescu: "Este absolut sigur ca românii ar rămîne români chiar și dacă și-ar uita limba națională și doar vorbi decît ungurește, pentru la fel de sigur este, că totuși pe acei români i-ar cuprinde ura cea mai măgnifică față de unguri, care nu vorbesc decît ungurește.

Într-o dată am vădit că un fenomen mult mai grav.

continuare în pag.10

DEMOCRAȚIA SOCIALISTĂ și
MECANISMUL VOTULUI "IN UNANIMITATE"

Palatul dictatorului român, sau "...legalitate, da,
dar nu pentru căpe!!"

CEAUȘTIAVA

Intr-o cuvintare, adresată oamenilor de știință, Ceaușescu exclamă iritat:
- Pînă cînd tot rușii și americani vor fi stîpînii spațiului extraterestru?! Am hotărît să lăsaș și noi o pachetă, spre Soare! Așa, acolo, vor fi primii!!
- Nu se poate, șefule, că se va topi, îi șoptește un consilier.
- 17
- Nu vedeți cum arde și ce zăpușcă! provoacă afară?...
- Am hotărît spre Soare, așa răzma! Dar o voi trimite noaptea!!

Miez de noapte în București. De la un balcon plouă cu niște hîrtiute ciudate, care se risipesc luate de vînt.
Un milițian ce trecea pe acolo, ridică în grabă câteva și pornește vijelios să prindă infractorul.
- Ia să spui repede, ce făceați adineaori pe balcon!
- Păi, răsîndeam manifeste...
- Așa! Dar de ce nu scrie nimic pe ele!?
- Nici nu e nevoie! se subînțelege...

CEAUȘTIA DA

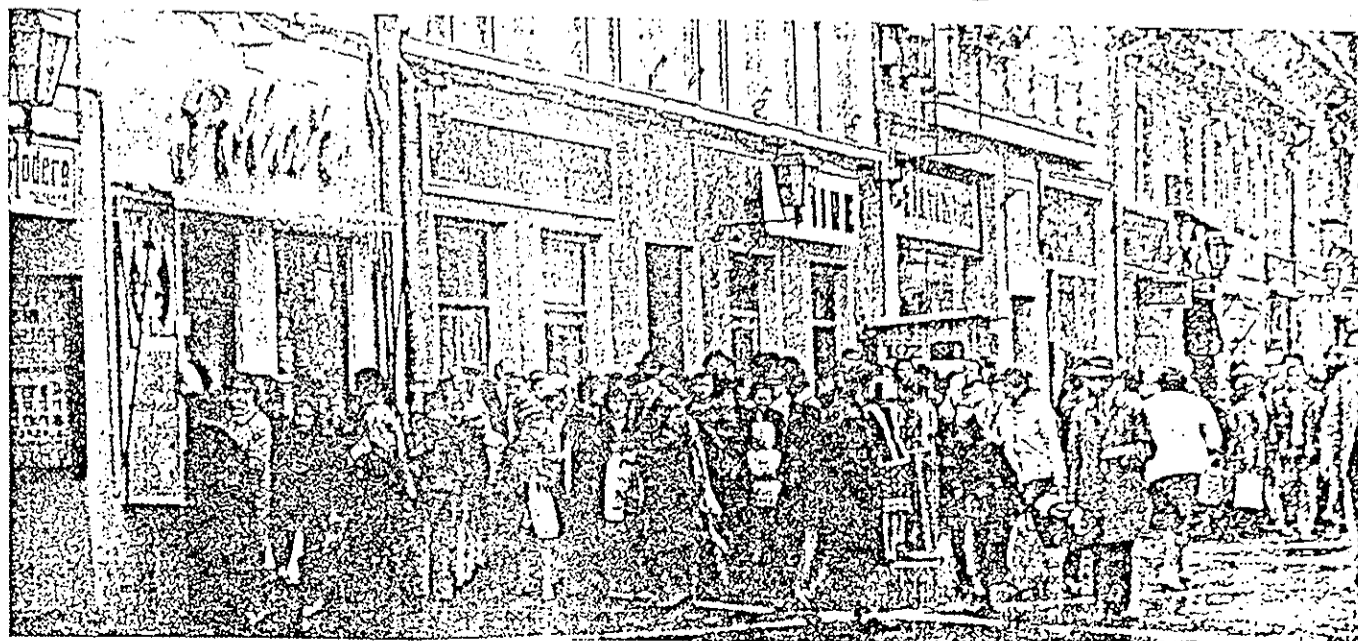
Cu ocazia închiderii lucrărilor, la canalul Dunăre-Mare Neagră, Ceaușescu rostește o memorabilă cuvintare, în fața harnicilor lucrători.
- Glorie solăștilor, brigadierilor și marinariilor români, realizatori ai minunatului
- Marinarii au dungile orizontale, nu verticale, îi șoptește consilierul...

Un ofițer român de securitate își descoase vestitul:
- Vecine, spune-mi sincer, ca ce părere ai ducăte despre tovarășul Nicolae Ceaușescu?
- Aceeași ca și a dumneavoastră! răspunde cu entuziasma acesta.
- Așa, deci...păi...atunci, te arestez!!

- Arhitectul șef al capitalei a îndrăznit să mă înfrunte!! Cîcă recomandările mele sînt anulate de însăși legea gravitației. Ce lege o mai fi și asta?
- Nu știu, și nu mă interesează! Eu sînt om de știință, tu ești cu legile! răspunde Șoția...

- La ce sînt folosite bulldozerele?
- La aratul satelor și bisericilor din România!
- Pentru ce s-a săpat metroul din București?
- Pentru a se găsi nivelul de trai al românilor!

CEAUȘCHWITZ

Marturie fotografică. Dreptul întrunirilor, asigurat în România!

"viitor de aur, țara noastră are și prăvăl prin secolii a ei înălțare!"

FLASH

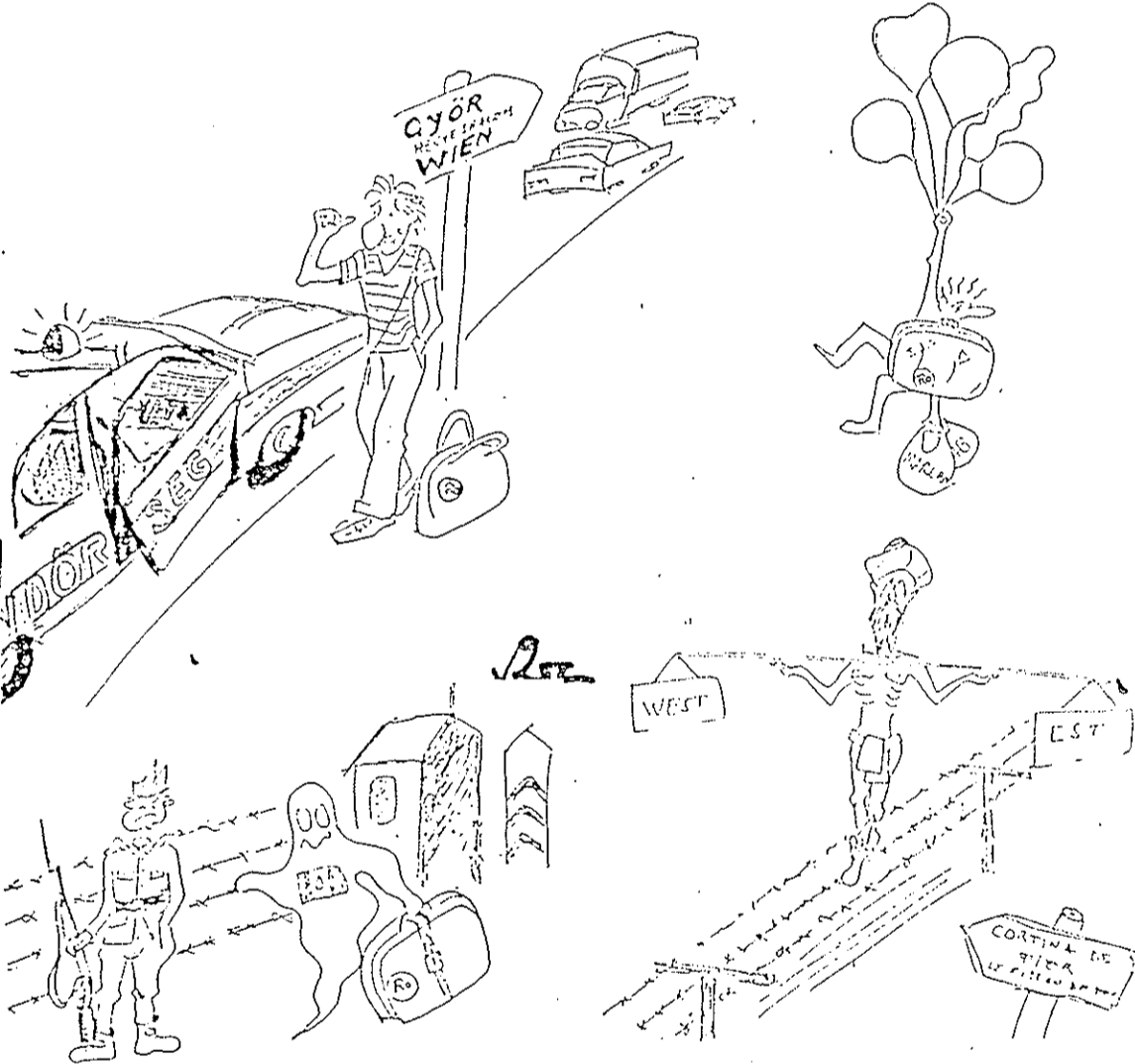
Printre refugiații români din Ungaria circula zvonuri foarte alarmante. Unul din ele privește un nou decret prezidențial, ce ar impune o așteptare obligatorie de 3 ani, de la data părăsirii țării, înainte de a fi luat în discuție orice dosar privind reunificarea familiilor.
Este grotesc și cu desăvîrșire inuman, însă pare plauzibil, avînd o "aură" de geniu ceaușist.

Fără cuvinte, despre refugiați

FURTUNĂ-NTR-UN PAHAR CU APĂ

INTERVIU CU DAVID RADU, UNUL DIN PROTAGONISTI

Înalt și zvelt, cu părul blond, îmbilznit sub o banderolă lată; purta un pulover în culori pastelate. Era răcoare, chiar frig și sufla un vânt pătrunzător. Așezată la o masă, pe terasa hotelului Gellért din Budapesta, cel care peste numai câteva ore avea să pornească spre marea aventură, împreună cu alți șase prieteni, ne dă un interviu. Se numește Radu David. El ne explică cum a fost posibil spectacolul degradant pe care noi, românii, l-am produs la 15 aprilie 1988.

Reamintim cititorilor că în aceea zi, televiziunea austriacă a putut înregistra pe viu o răbufnire spontană, violentă și nedemnă, de nimic anunțată. Un mic scandal care a pătat imaginea noastră, a refugiaților români din Ungaria, în ochii opiniei publice din țara vecină, spre care majoritatea ne vom îndrepta. Vom pretinde azil politic, dar ceea ce am demonstrat atunci a fost apolitism, anarhie, teamă și învidie. Nici plățiți de Ceaușescu, șase actori, nu ar fi izbutit mai mult și mai bine decât cei care s-au evidențiat cu acest prilej. Unul din protagoniștii acelei zile se explică și ne explică cum și de ce, împreună cu ceilalți cinci, au atacat în mod nehibzuit gruparea și Comitetul România Liberă pentru Refugiați.

Filmul cu pricina a fost difuzat de televiziunea austriacă și a produs o impresie penibilă.

Cîteva zile mai tîrziu, unul dintre camarazii noștri a ajuns pe teritoriul austriac. A fost respins, în mod brutal, de autoritățile grănicerești și, sub amenințarea cu arma, silit să se înapoieze în Ungaria. Fără nici o formalitate sau explicație. Nu ar fi exclus să existe totuși una, și aceea nu prea străină de

cele întîmplute la biserica reformată Rakoszentmiklos, în 15 aprilie.

— Vineri 15 aprilie, în timp ce se apropia de noi carul televiziunii austriece, tu, fratele tău, marea ai încă un prieten al vostru v-ați asociat criticilor ce care doi dintre refugiați — au precipitat să ni le aducă, mie personal, precum și grupării România Liberă. Cum se numesc cei doi?

— Mihaela și Puiu Gherman.

— Soții Gherman îți reproșau că din pricina activității României Libere în Ungaria, ei nu pot părăsi această țară, deși au o viză de la ambasada Austriei. Ce părere ai?

— Pe Gherman îl cunosc de vre-o lună și zece zile. El a tot încercat să obțină o viză de la ambasada Austriei, unde i s-a repetat îndelung că nu e nevoie de viză pentru un cetățean român. În al doilea rînd, nici nu aveau pe ce să-i pună viza pentru că el și soția sa au buletine de identitate, reținați, buletine.

— Atunci să înțeleg că au vorbit din rea intenție?

— Nu știu, probabil că a fost o ieșire nervoasă. Din câte îl cunosc, are ieșiri spontane, total gratuite și nefondate. După părerea mea, nu este agent al Securității, sau așa ceva, dar e repetit și nu gîndește.

— Oricum, s-a comportat foarte ciudat. Să sperăm că ai disparte, bar și tuși mai ales mama ta, săi avut multe de spus. Dinna alina reproșat că ar fi un fals. Pe ce se întemeia?

— Nu aș putea să spun exact la ce s-a referit mama. În momentul de față este într-o perioadă cri-

continuare in pag. 8

IDEI, MESAJE ȘI RĂSPUNSURI

Lacă ar avea și noi puțin geniu organizatoric, în scurt timp am deveni un partid cam tot cu atîta pondere și importanță ca și PCR, între cele două războaie mondiale. Ce mai, curată forță conducătoare!

Refugiații din Ungaria ar dori să adere la "România Liberă" și UNLR. Ne spun și de ce: ca să obțină azil politic, dincolo.

Cum cruta geniului s-a răsturnat și s-a golit toată pe malul sting al Oltului, nouă nu ne-a rămas nimic și de aceea le spunem tuturor: "România Liberă" nu oferă certificație de patrioți și rezistenți politici celor fără pașapoarte valabile pentru Occident!

Membrii neînscrși ai "României Libere" suferă și luptă în țară, și uneori cad victime regimului, fără ca cei de aici, sau din Occident, să știe ceva. Ei nu au nevoie de certificate sau azil politic. Au fost, sînt, sau vor fi deținuți politici.

Aven și așa cîțiva care, pentru țară au făcut deja tot, pentru refugiați ei s-a putut, permisiune de la poliție, să facă politică în Ungaria, nu au, sînt în drept să ceară deci, azil politic! Și încă repede!!

De ce emigrează românii și ce motive "politice" au unii dintre ei? Iată o noștri:

Sub. NY, român, doresc să mă stabilesc în SUECIA din următoarele motive:

Motive politice. În RSR, nu se poate vorbi liber, nu se poate scrie decât dacă ai legitimăție de scriitor, voturile sînt o formalitate.

În sport tot politică este, trebuie să faci afaceri ce și se spune, nu ceea ce poți da.

Am făcut agitație în această direcție și am fost lovit de miliția română.

Alte motive sînt cele religioase. Am scris un roman care nu a fost editat din motiv că nu am legitimăție, o revistă de sport mi-a răspuns că are cine să scrie, etc.

Cred și eu că are! Dar la Editura Politică ați încercat? Noi știm pe cineva care vorbește și scrie multe, și tot fără legitimăție! Ce-i drept, e drept: nici nu i-o cere nimănui, că asta ar fi culmea... curajului!

A ștosea un ziar, fie și de opinie, reprezintă un act de cultură civică și politică, cel puțin.

Sîntem convinși că au existat, și continuă să mai existe, ciraci de-ai lui Cebeșels, care scot pistolul, în loc loc de a-și pune ochelarii.

Ziarul acesta apare sub semnul amenințării sumbre, nosite de la burocratii. Evident, Ceaușescu nu-i în stare să ni-merească un urs, dacă nu-i legat, și drogat împrăcabil.

Bar are pistolari tineri, români ca și noi, care, pentru un pumn de bani și un pașaport, pot trage în locul lui. Este specialitatea casei.

Doamnelor, dacă aveți convingerea că procedați corect și din patriotism, că asta este dorința poporului român, puteți s-o faceți. Totuși, poate ar fi bine să vă consultați parintii, prietenii și vecinii, înainte să-lintem prea mulți, și cu o crină, deși, nu se face primăvară în Bulevardul Primăverii.

Colegii de la Facultatea de Științe Economice din Timișoara, promoția 1978, sînt în pregătirea banchetului de revedere după zece ani.

Vor schimba impresii, experiențe personale, vor lega prietenii uitate și-și vor aminti de anii frumoși ai primii și veritabilei lor tinereți. Le-ar fost coleg bun și prieten multora. Numele meu va fi rostit în șoaptă, dar tot va răsună și el în Aula Magna.

Nu ne desparte decât spațiul și obediința securității. Sînt sigur că ne vom revedea, mai devreme sau mai tîrziu. Iuturor le doresc multă sănătate, fericire și succese. Profesoriilor noștri, toată stima și regretul de a nu le fi putut strînge mîna.

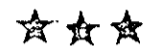
Al dumneavoastră, Cornel Roșca

UMRL

POZIȚIA NOASTRĂ ÎN PROBLEMA MINORITĂȚII MAGHIARE DIN ARDEAL

FLASH

In prima decadă a lunii iunie, pentru refugiații din Ungaria, vor sosi primele ajutoare materiale și alimentare, expediate prin grija Uniunii Mondiale a Românilor Liberi, cu sediul la Londra.

Domnul Ion Rațiu, președintele Uniunii Mondiale a Românilor Liberi, întreabinează tot timpul, energia și influența de care dispune pentru a determina o soluție favorabilă în problema refugiaților români aflați în Ungaria.

Uniunea Mondială a Românilor Liberi a lansat în toată lumea un apel de ajutorare financiară a refugiaților din România, aflați pe sol maghiar.

UMRL unește organizațiile democratice românești din exil, precum și persoane particulare care doresc să adere la ea.

Cei care doresc să adere la UMRL, pot face cereri de adaziune, completate de o scurtă autobiografie, pe care le pot trimite d-lui Cornel Rogea, la Budapesta.

I

Prieteni maghiari!

In numele grupului disident "Romania Liberă", precum și din partea miișanilor de cetățeni ciniști în sânzana noastră patrie, salutăm prin voi întreg poporul maghiar prieten!

Manifestația pașnică de solidaritate cu suferințele tuturor locuitorilor României, indiferent de naționalitate, care a avut loc la înții februarie anul curent, la Budapesta, va deveni cu siguranță o dată de referință în istoria relațiilor maghiaro-române.

Teribilului coșmar pe care-l trăiesc cetățenii noștri sub infamă, demonică dictatură Ceaușescu, lumea întreagă îi răspunde prin stupefacție și indignare, aici, prin reflexul rațional al omenilor civilizați față de încălcarea barbară a valorilor umane, general acceptate; răspunsul maghiar nu este doar rațional ci în primul rând emotiv, trăduind o realitate învelșul ignoranță, neglijată sau ascunsă. O vom numi aici și acum. Frontiere etnice incerte, vecinătate geografică, încercările la care ne-a cupus istoria mai veche sau

mai recentă au operat o sudură puternică și definitivă, forjind popoarelor noastre un destin comun: două stinzi îngemănate, insolubile în marea de slavi care le inconjoară. Sintem, mai mult decât s-ar putea crede, o mare familie europeană. Realități-

le etnice, culturale și istorice din Transilvania și Banat fecundează continuu destinul nostru comun în prietenie și armonie. Atita timp cât considerăm aceste provincii istorice ca simple sume de kilometri pătrați și inventare economice, vrajba și invidia nu vor înceta, iar noi ne vom dovedi a nu fi nici buni români, nici buni maghiari!

Realitatea ne obligă să recunoaștem că aceste provincii sînt de fapt fructul legitim al milenarului concubinaj româno-maghiar. A maghiariza sau româniza cu forța populația de aici reprezintă un incest istoric monstruos și inutil, căci orice tentativă de acest fel este sortită eșecului. Autohtonii din Transilvania și Banat au rade în ambele tabere etnice și, prin urmare, sînt atașați ambelor culturi. Milioanele de locuitori de aici sînt tot atitea punți care leagă țările și popoarele noastre!

Cu atit mai paradoxală apare afirmația recentă a lui Ceaușescu conform căreia România întretine relații satisfăcătoare cu toate țările socialiste, exceptînd Ungaria. În ce privește relațiile româno-maghiare pe linie de stat și partid, ele sînt încordate, spre cinstea maghiarilor, căci statul și partidul comunist român se confundă cu familia Ceaușescu! Ceea ce Ceaușescu nu a spus, vom completa noi: în schimb relațiile dintre popoarele români și maghiari au devenit excelente! Ceaușescu face totul spre a le învenina, dar divorțul dintre "conducător" și poporul român este atit de pronunțat încît tot ceea ce el irită pe primul, uşurează suferințele celui al doilea. Inamicii lui Ceaușescu sînt prietenii sinceri și pretuiți ai României.

Români și unguri, sintem uniți în luptă, ură și dispreț față de acest odios personaj totalitar, narcisist și megaloman, care ne-a adus mai mult rău decît un război pustiitor pierdut! Din aceste lupte și suferințe îndurate împreună, profităm în primul rînd prietenia româno-maghiară, lată și singurul merit istoric al lui Ceaușescu!

Zilele necobarbariei în România sînt de acum numărate. Ne revine să continuăm lupta pentru ca viitoarea generație de conducători români și maghiari să înțeleagă interesul nostru de a dura și veghea asupra relațiilor privilegiate dintre țările și popoarele noastre.

Trăiască prietenia româno-maghiară!

II

Avînd în vedere complexitatea problemei aflate pe ordinea de zi, precum și realitățile politice și istorice care-i fixează cadrul, grupul disident "Romania Liberă" exprimă în cele ce urmează poziția sa în ceea ce privește chestiunea minoritară în România.

1. Trecutul, prezentul și viitorul minorității maghiare din România sînt direct legate de soarta poporului român, cu care împarte și binele și răul.

2. Nu există deci o soluție parțială privind doar maghiarii/ceea ce ar avea ca efect exacerbarea șovinismului și intoleranței naționale, făcînd jocul politic al lui Ceaușescu/ ci exclusiv una globală și extrem de laborioasă privind deopotrivă pe toți locuitorii României. Deci trebuie să acționăm împreună, români și maghiari.

Pentru a izbăvi aceasta, în deplinul respect al valorilor democratice, vă vom propune să organizați la Budapesta, în viitorul apropiat, o conferință maghiaro-română, la care să participe reprezentanți de vază ai gândirii democratice maghiare și române.

Sintem îndreptățiti a aștepta, de la această conferință, elaborarea unui program democratic valabil pentru Ungaria și România /de îndată ce dictatura lui Ceaușescu va fi luat asirgît/, program de normalizare politică punînd accentul principal pe relațiile noi româno-maghiare, pe drepturile omului și ale naționalităților în țările noastre.

Actuala tensiune politică maghiaro-română este în esență datorată politicii iraționale, antiomane și antinaționale a lui Ceaușescu. În pofida tuturor încercărilor de dialog -sistematic respinse la București- situația a 23 de milioane de cetățeni români, inclusiv etniile neromânești, se agravează continuu iar guvernele noastre sînt în imposibilitate de a stabili un dialog constructiv.

O țară istorică unică se prezintă în fața forțelor democratice românești și maghiare în sensul reper-

merit pe baze noi a relațiilor româno-maghiare, atit de tensionate în prezent. În acest nobil scop comun, vă rugăm să ne apropiem sentimentele favorabile autorităților maghiare.

Vă reveni comitetului de organizare al HEM stabilirea listei participanților maghiari, iar noi vă propunem, în anexă, lista invitaților români, reprezentînd aspirațiile democratice ale țării noastre.

Din Romania

- 1. Mihai Eotez, matematician
2. Elena Boine Cornes, universitar
3. Silvia Brucan, fost diplomat
4. Radu Filipescu, inginer
5. Eugen Jabeleanu, poet
6. Ștefan Kőnyvdi, poet
7. Karoly Kiraly, fost demnitar PCR
8. Radu Petrescu, poet
9. Constantin Părvulescu, membru fondator PCR
10. Ion Fiuș, inginer, membru CC al PMJ

Din Arad

- 1. Mihnea Berindei, istoric
2. Paul Goma, scriitor
3. Mihai Korne, redactor "Lupta"
4. Ion Negoițescu, critic literar
5. Ion Rațiu, lider al UMRL
6. Cornel Ropca, economist
7. Ion Șolacolu, redact. "Dialog"
8. Vladimir Tismăneanu, cercet.
9. Bogdan Tudoran, scriitor
10. Ion Viana, medic psihiatru
11. Ilinca Zamfirescu, red. "Dialog" și lista rămîne deschisă.

continuare din pag. 7

tică, a cedat nervos. Are probleme cu tata, cu restul familiei rămasă în țară. Iți cer cu scuze în numele ei. A existat părerea că vrei să-ți faci reclamă și căte vinata că nu ai prezentat deatal de clar lucrurile. Probabil că altfel stăteau lucrurile dacă nu-ți-ar fi fost la început teamă, că unii ar putea fi agenți de securitate, și ai fi vorbit deschis despre tine și gruparea pe care o conduci. Personal am auzit la Europa liberă că te numără 200-1000 de membri, în Ungaria, și tu ai apărut singur și cam suspicios la început.

— E o informație greșită, dacă așa ai auzit.

— Se poate, dar tu ai venit direct cu propunerea de a influența un comitet care să ajute românii de aici, să prezinte situația ambasadelor și autorităților maghiare.

In 5 și 24 mai, din părinți refugiați români, un băiețel și o fetiță au văzut lumina zilei la Budapesta. Probabil că și confrăților unguri, sosiți din România, li se întâmplă evenimente asemănătoare.

Cîndva, copiii aceștia vor fi tare mîndri de curajul nebun al părinților lor, precum și de faptul de a se fi născut într-un mare și foarte frumos oraș european.

Tuturor micuților le dorim sănătate și viață lungă, în deplină libertate, iar părinților, cuvenitele felicitări!

FLASH

La zece mii de mărci vest-germane se ridică suma pierdută de un grup de refugiați, excoerciți de un "binevoitor", român, stabilit în Germania, pentru serviciul de a-i trece frontiera, ilegal, în Austria.

Cu atita naivitate, într-o zi, pe banii lor, unii vor ajunge la Arad, avînd "biletele" plătite pentru Austria!

Excrocul a scăpat, pînă aici, relativ ușor, dar ce va face "mafia" cu el, Doamne ferește!

FLASH

Dimineață, 15 mai, pe o vreme ploioasă, s-a desfășurat a doua ediție a concursului de câmpioane grele, pe traseul Hungaroring-ului, situat la 20 de kilometri depărtare de Budapesta.

A câștigat Scania, dar ungurilor le vor crește rețeta vinșărilor de câmpioane "Raba", căci traciul lor s-a clasat al treilea!

La începutul lunii iunie, va sosi din America, Ceca Baconi. La plecare, speră să se întoarcă cu bani pentru refugiați și era sigur de succesul misiunii așurate, pe lângă părintele George Calciu Dumitrescu.

Dinșul a plecat cu cazul, dar să vedem cu ce se întoarcă și cum o-ntoarce, căci nebănuite sînt cărările lumii!

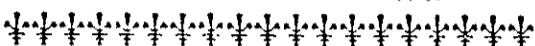
- Si era o idee rea?
- Nu, nu era o idee rea. M-ai știut să o pui. Ai folosit prea puține cuvinte. Lumea te cunoștea doar din auzite...
- De ce a izbucnit conflictul exact cînd își făceau apariția austriecii?
- În momentul acela tu citeai un ziar și neexplicai ceva despre UMRL. Intimidarea a făcut să fi ajuns tocmai la un pasaj în care era vorba de tine și de Romania Liberă. Tenațiunea nervoasă, în care trăim, a făcut restul.

continuare din pag.9

dupa modelul bisericii unite. Imposibil să-i faci, în rugăciunile lor particulare, să se roage ca noi, ortodocșii, cu "Duhul Sfânt"; ei spun "Spiritul Sfânt"; sau cu "Doamne, miluiește", ei spun "Doamne, îndură-te spre noi". Deci latinizarea ritului îi deosebește de ceilalți. Pe copii li crește în același spirit. Dacă catehizarea copiilor nu se poate face la biserică, ei continuă să-i catehizeze acasă, în familie. Mai mult, cei născuți sub noul regim și botezați la ortodocși, ajunși în străinătate, aderă la biserica lor greco-catolică, căci această credință le-a înflăcărat părinții. Ei continuă să existe, chiar dacă regimul, sau noi, le neglijează sau infirmăm prezența.

- Va publica pentru interviul acordat și să sperăm că, prin cele scrise aici, vom reuși să îndreptăm, cât se poate, răul făcut credinței în țara noastră.

C.R.

Schimb elegant și oportun de generație, la Budapesta

Punct de vedere românesc,

Sosit la cîrma țării în toamna tragică a lui 1956, János Kádár a dobîndit luna aceasta titlul de președinte al partidului, ceea ce echivalează cu o retragere pilduitoare de elegantă.

Lucru cert, comuniștii maghiari nu mai au un partid adolescentin, teribilist, tapajist și crud. Partidul lor dobîndește cu repeziune prestanță politică, un "savoir faire" ce lipsea pînă aici tuturor "partidelor frățești", știind să pretindă discret, persuasiv, să consulte și să se lase convins de argumentele prezentului și viitorului țării, orice sfetnic fiind bun, cu condiția să fie bine intenționat și competent.

Pentru colegul lui de la răsărit, Kádár este un nelindemat, care a scăpat din mînă friele țării. Pentru mulți alții, înch, la fel. Dar toți cei care gîndesc astfel, vădese o inteligență submediocră și un instinct rapace vis à vis de puterea politică. O țară este o orchestra ce se cere dirijată, nu înhățată. Kádár s-a străduit să dirijeze societatea și partidul, în timp ce vecinul său

le mîna ca un suruciu. Diferența nu este doar de personalitate, inteligență și maniere, ci și de rezultate.

Kádár nu a fost sfîșiat de alt răpitor, alungat de furia maselor, ci "invitat" în loja partidului, o lojă creată anume pentru el.

Imaginați-vă epoca post Ceaușescu în România. Haos! Prin grija tiranului de la București, țara nu are nici un om politic de calibrul în rol de succesor, necum o echipă. Păstrarea puterii în familie, este o idee ministrală, pe care nici nu o putem lua în serios!

János Kádár a avut inteligența de a conduce de o manieră flexibilă și discretă. Nu a cedat ispitei de a fi învingătorul, "eroul" națiunii, și deci, tiranul ei. Debutînd prin a fi un personaj urît, el își sfîrșește cariera, undeva în zona căldută a sentimentelor populare. Faptul că Ungaria este cea mai liberă și dinamică țară est europeană, revine în bună măsură și lui Kádár, care a știut să folosească fără tapaj oportunitățile politice externe și forțele politice novatoare din interior,

întrebuințindu-le cu folos, la pro-păgirea și emanciparea țării.

În ultimii 30 de ani, Ungaria a cunoscut suferință și cuceriri, dar a înaintat.

În umbra rară a lui Kádár, s-a format o nouă generație de lideri politici, cunoscuți, disputați, susținuți de mase. Scîmbul de generații s-a făcut lent, iar noua echipă este rodată și compusă din competente tinere.

Liderul de azi al Ungariei se numește Grósz Károly; un lider capabil, verificat și care împacă cele mai largi curente de opinie politică.

Dorin noului lider maghiar succes în viața politică și să rețină că interesele popoarelor române și maghiare cer să durăm relații trainice și privilegiate între țările noastre. Sintem convingi că domnul Grósz va fi președint că înceapă noul dialog cu Bucureștiul, de îndată ce un lider român capabil, și fără prejudecăți, ar hotărî să repare ceea ce s-a distrus în ultimile decenii.

Coroiu Alex.

continuare din pag.5

zură, dar nici nu-l privesc cu ochi buni dacă în familie vorbește românește, dacă își trimite copiii la școala românească, dacă se abonează fără nici o rușine la un ziar românesc, dar cu siguranță nu-l promovează în clasa VI-a de salarizare".

Nimeni nu înțelege azi mai profund cuvintele lui Goldiș decît maghiarul din România de astăzi.

Îi merg direct la inimă!

El își dă foarte bine seama că inovația lui Ceaușescu, elaborarea noțiunii de "națiune socialistă română", din care ar face parte "toți cetățenii României, indiferent de naționalitate", nu prezintă nici o nouitate, este un brevet ideologic depășit, îi aparține lui Ferenc Deák, om politic de vază din secolul trecut, făuritorul dualismului austro-ungar. Iată ce spunea Deák: "... convingerea mea este, că în Ungaria există o singură națiune politică, națiunea ungară unitară și indivizibilă, ai cărei membri egali în drepturi sînt toți cetățenii patriei, indiferent de care naționalitate aparțin".

Această teză, care acceptă formal și verbal egalitatea în drepturi a indivizibil, dar refuză drepturile etnice colective, a stat la baza faimoasei legi din 1868, care la paragraful XLIV decretă: "toți cetățenii de orice grai ai Ungariei, formează numai o singură națiune unitară și indivizibilă, națiunea ungară, care corespunde noțiunii istorice a statului ungar".

Cu o întârziere de un secol, repetăm trufașul păcat al ungarilor. Să ne ferească Domnul să ne plătim la fel de scump vina, ca și ei!

ANONIM, 1986

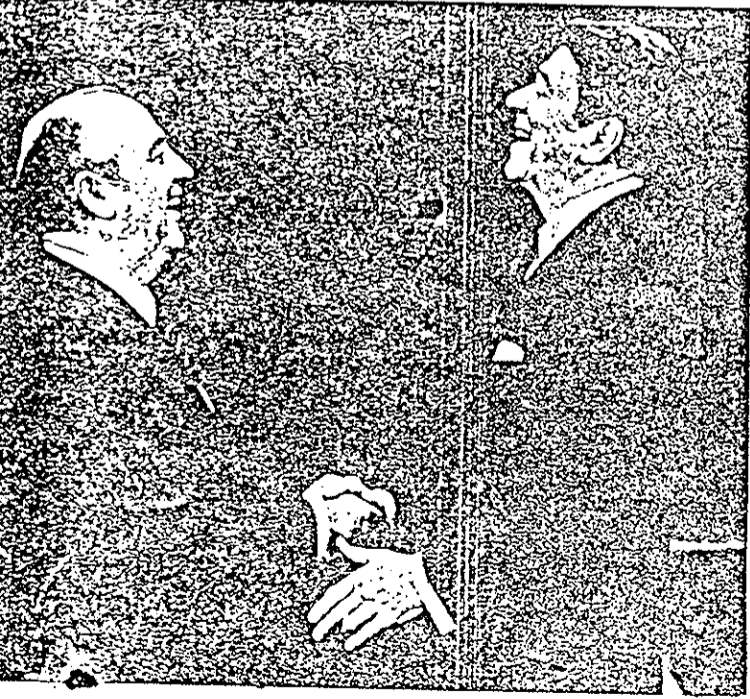

Duminică, 29 mai, a început vizita președintelui american Ronald Reagan la Moscova, sub cele mai bune auspicii.

Am trăit să o vedem și pe astăzi o vizită de lucru și de... prietenie /?/ în chiar capitala "imperului Răului". Cine ar fi pariat acum opt ani că cei doi Mari se vor înțelege?

Categoric, lumea e în plină evoluție. Dar la București se învâlcă ca o, în cel mai bun caz, se bate paucul pe loc! Sau, cum zice slujma, "la al XX-lea Congres, Ceaușescu realează!"

GORBY VOLUBIL...

ȘI SĂTUL DE SLOGANE GOALE...